

ÇOCUKLARA YAPILAN BEDENSEL DİSİPLİN VE YASAKLANMASI

PROF. DR. GONCA YILMAZ

SUNUM PLANI

- Çocuklara yapılan bedensel ceza nedir?
- Çocuğa yapılan bedensel cezanın çocuk sağlığına etkileri nelerdir?
- Çocuk hakları yaklaşımıyla bedensel ceza
- Bedensel cezanın yasaklanması konusunda dünyada neler olmaktadır?
- Bedensel cezanın yasaklanması konusunda ülkemizde durum nedir?
- Bedensel cezaya alternatif disiplin yaklaşımları
- Sosyal pediatrişlere bu konuda düşen görevler nelerdir?

ÇOCUKLARA YAPILAN BEDENSEL CEZA (CORPORAL PUNISHMENT)

- “Çocuğun istenmeyen bir davranışını değiştirmek için yara bere oluşturmadan bedenine yapılan ağrı ve acı vermeye yönelik işlemler.’ ,
- Çocuğa şamar atmak, poposuna vurmak, sallamak, çimdik atmak, kulaklarını çekmek, kafasına vurmak....
- Çıplak elle veya bir aletle
- Evde , okulda, gündüz bakım yerleri...
- Fiziksel istismar-bedensel ceza ayırımı

HANGİ ÇOCUKLAR BEDENSEL DİSİPLİN AÇISINDAN RİSKLİ?

- Erkek çocuklar
- Davranış bozukluğu olanlar
- Gelişim geriliği olanlar
- Ebeveynlerin stresli olması
- Ebeveynin çocukluğunda böyle terbiye edilmesi
- Dinsel ve kültürel faktörler

AİLELER NEDEN BEDENSEL CEZAYI TERCİH EDİYOR?

KISA DÖNEM AMAÇLAR

UZUN DÖNEM AMAÇLAR

- Joan E. Grusec & Jacqueline J. Goodnow, *Impact of Parental Discipline Methods on the Child's Internalization of Values: A Reconceptualization of Current Points of View*, 30 DEVELOPMENTAL PSYCHOL. 4, 4 (1994).

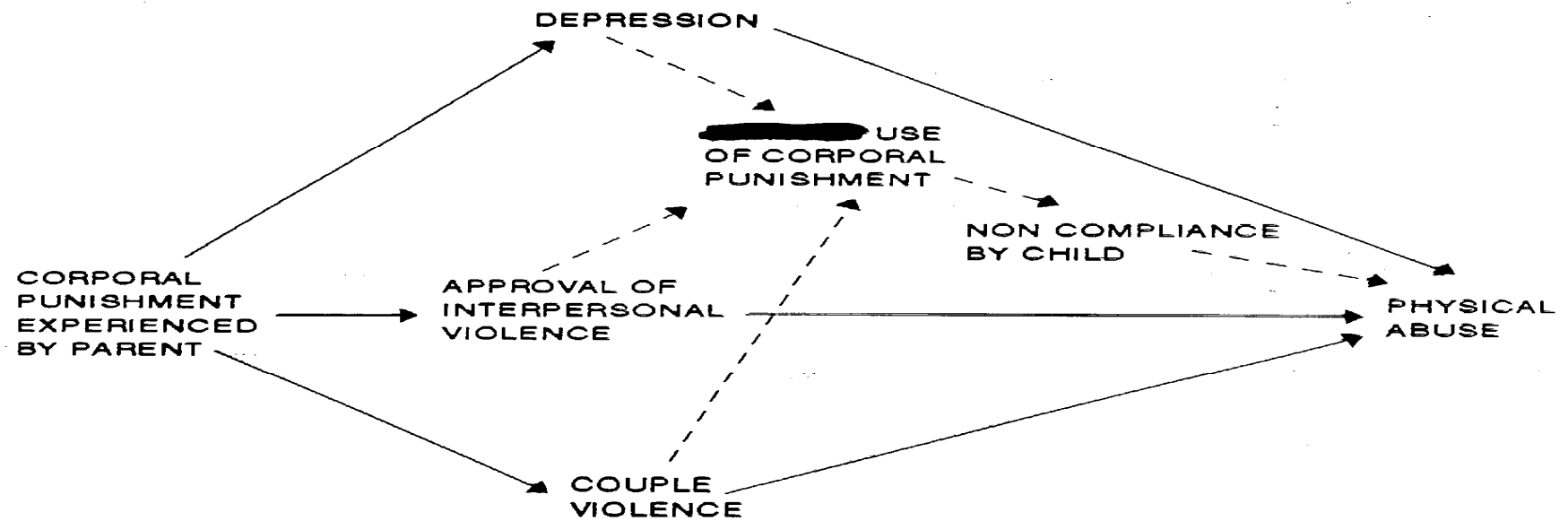
BEDENSEL DİSİPLİN SIKLIĞI

- Pinheiro, P. S. (2006), *World Report on Violence against Children*, Geneva: United Nations.
- UNICEF (2014), *Hidden in Plain Sight: A statistical analysis of violence against children*, NY: UNICEF
- Boğaziçi Üniversitesi, Hümanist Büro ve Frekans Araştırması (2014), *Türkiye’de 0-8 Yaş Grubundan Çocuklara Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması*, İstanbul: Bernard van Leer Vakfı
- “Türkiye’nin Samsun ilinde Yüksek Okul Öğrencilerinden Alınan Temsili Örneklemde Çocukluk Dönemi Fiziksel İstismar Yaygınlığı”, *Journal of Interpersonal Violence*, 2010.
- *Corporal Punishment Perceptions and Practices of Turkish Families*, Ankara European Journal of Public Health, Vol. 25, Supplement 3, 2015 .
- Bilir Ş, Arı MB, Dönmez N, Atik B, San P. Türkiye’nin 16 ilinde 4-12 Yaşlar Arasındaki 50473 Çocuğa Fiziksel Ceza Verme Sıklığı ve Buna İlişkin Problem Durumlarının İncelenmesi. *Aile ve Toplum Dergisi* 1991; 1(1):57-70.

BEDENSEL DİSİPLİNİN OLUMSUZ SONUÇLARI

- Artmış antisosyal davranışlar
 - Fiziksel saldırganlıkta artma
 - IQ skorlarında düşme;
 - Eşlerine veya çocuklarına karşı artmış şiddet;
 - Artmış riskli seks davranışları;
 - Empati azlığı;
 - Artmış depresyon, anksiyete, psikiyatrik semptomlar
-
- Gershoff, E & S. Bitensky. 2007. "The Case Against Corporal Punishment of Children: Converging Evidence From Social Science Research and International Human Rights Law and Implications for U.S. Public Policy." *Psychology, Public Policy and Law* 2007: 4:13: 231-272.
 - Straus, Murray A. (2008, February 28). "Corporal punishment of children and sexual behavior problems: results from four studies." Paper presented at the American Psychological Association Summit Conference on Violence and Abuse in Interpersonal Relationship, Bethesda, Maryland.

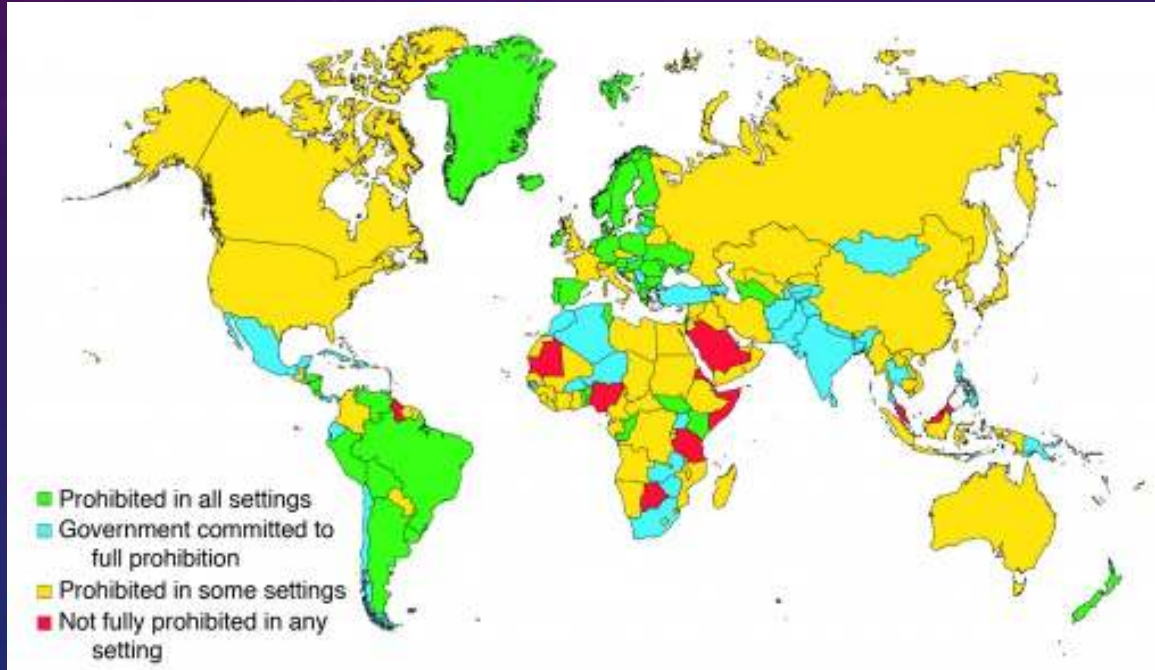
CHART 6 -1. DIAGRAM OF THE THEORY EXPLAINING WHY CORPORAL PUNISHMENT LEADS TO CHILD ABUSE

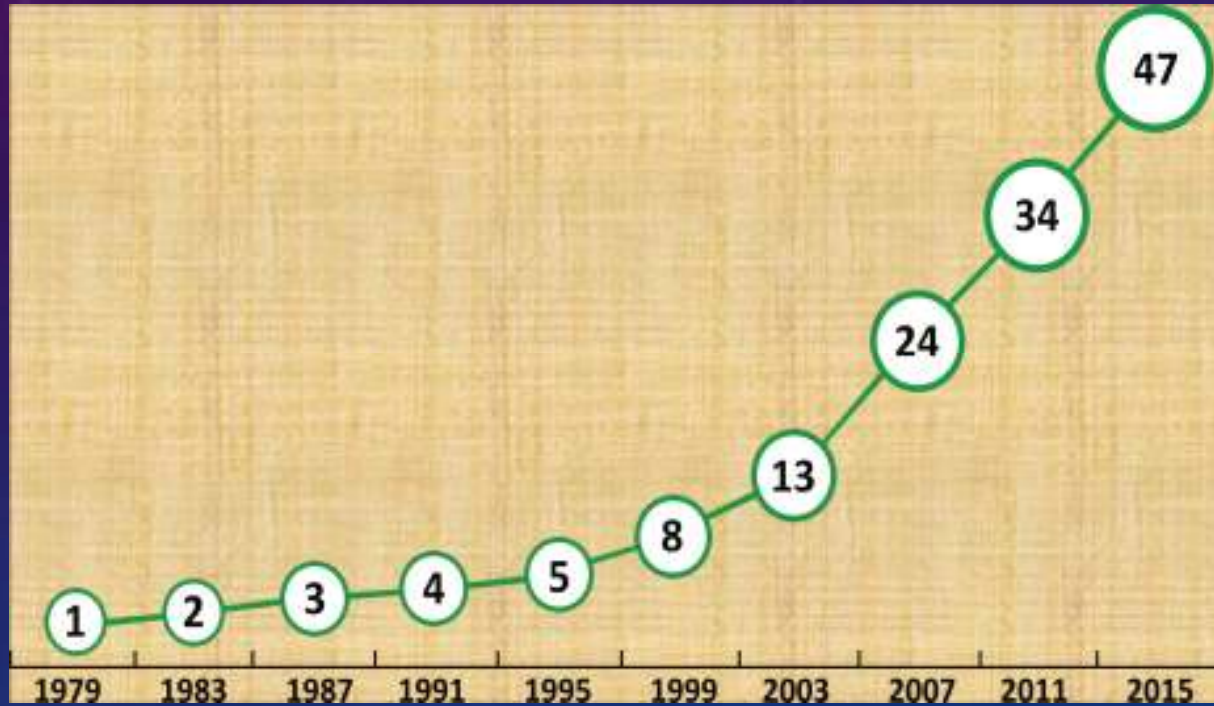
ÇOCUK HAKLARI

- Madde 19: Çocuğun her türlü şiddetten korunma hakkı
- Madde 37: Hiçbir çocuk insanca olmayan muameleye , disiplin şekline maruz kalmamalı
- Madde 28: Okullardaki disiplin çocuğun saygınlığına zarar vermemelidir.
- Madde 5: Çocuk üzerinde anne baba hakları
- Madde 3: Çocuğun üstün yararı

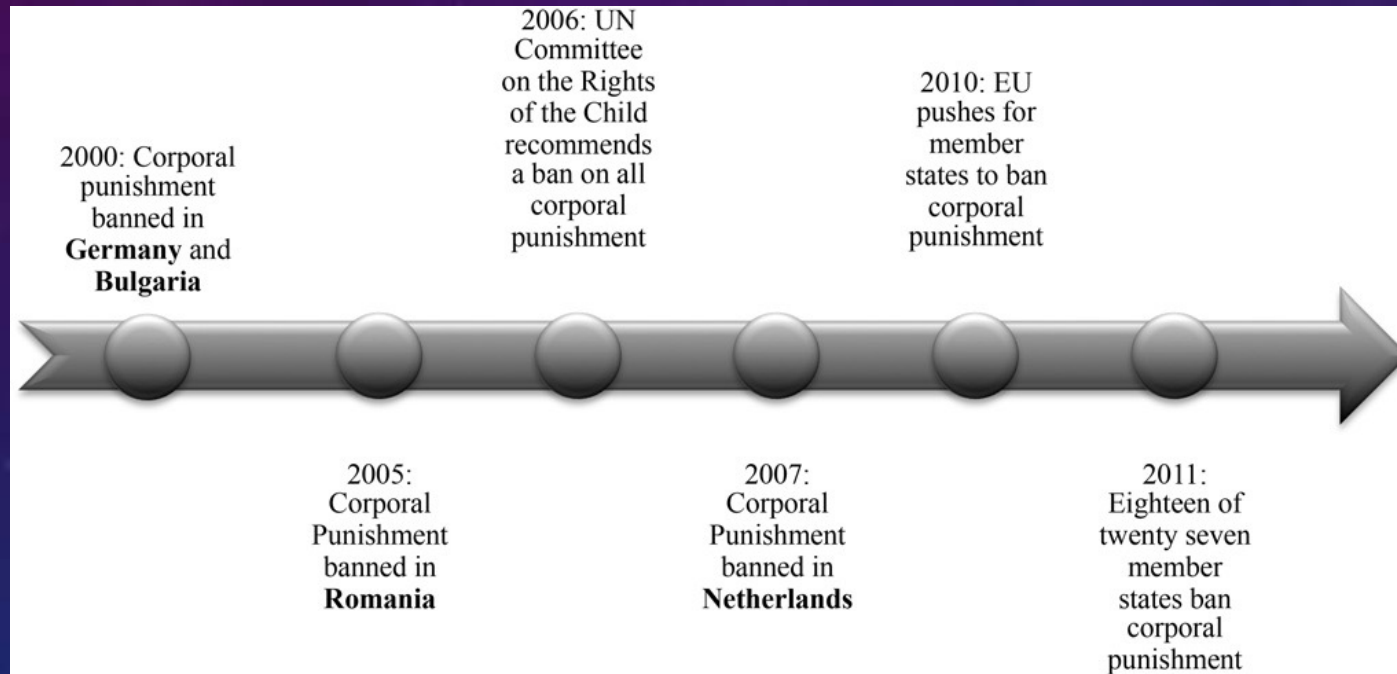
BEDENSEL CEZAYI YASAKLAYAN ÜLKELER

YASAĞI ULGUYAN ÜLKE SAYILARININ YILLAR İÇİNDE DEĞİŞİMİ

AVRUPA'DA BEDENSEL DİSİPLİN YASASI

ÜLKEMİZDE BEDENSEL DISİPLİNİN HUKUKİ DURUMU

- 2010 ve 2015 de Evrensel Periyodik İnceleme
- Bedensel disiplinin aile içinde evde uygulanması hukuka aykırı değildir.
- 2002 de, Medenî Kanunda 'Ebeveynlerin düzeltme hakkı' kaldırıldı.
- 2004 Türk Ceza Kanunu Madde 232

- Tüyer ürperten olan Konya merkez Selçuklu İlçesi Yazır Mahallesi'nde meydana geldi. İddiaya göre 2 yıl önce 2 çocuğunun babası olan dini nikahlı eşinden ayrılan 36 yaşındaki Havva K., çocukları 5 yaşındaki Ş.A. ve 4 yaşındaki M.A.'yı sürekli dövdüğü iddiasıyla yakınları tarafından polise ihbar edildi. Bunun üzerine Havva K., polis tarafından önceki gün gözaltına alındı. "Oğlum itince yere düştü. Başını yere vurdu. Alındaki kızarıklıklar da bu nedenle oluştu" diye ifade veren Havva K., savcının talimatıyla serbest bırakıldı.

- Olay, merkez Selçuklu ilçesi Sancak Mahallesiindeki bir evde meydana geldi. İddiaya göre, eşinden ayrılan anne Nefise B. (35), 4 yaşındaki kardeşiyle kavga eden 5 yaşındaki kızı F.H.B'yi sinirlenerek dövdü. İlk önce Selçuklu Tıp Fakültesi'ne kaldırılan küçük kız, buradan ambulansla Konya Numune Hastanesine sevk edildi.
- "Çocuklar kavga etti" diyen anneyi kızı, "Beni annem dövdü, onu gönderin" diyerek ele verdi. Çocuk hastanedeki tedavisinin ardından, ifadesi alınan anneye teslim edildi.

**5 YAŞINDAKİ
ÇOCUĞU DÖVDÜ**
"KARDEŞİYLE KAVGA ETTİ" DEDİ
Çocuk "Beni Annem Dövdü"
Diyerek Annesini Ele Verdi !

BEDENSEL DİSİPLİNİ YASAKLAYAN YASA GEREKLİ Mİ?

- İsveç örneği
- Ülkemizde bu yasa açısından durum nedir?
 - Ekonomik kültürel değişim
 - Nesilden nesile geçen davranışlar
 - Çocuk katılımı
 - Dinsel muhafazakar toplum
- “Niye yasalar işin içine sokuluyor? Ana babaları fiziksel ceza uygulamamaları için eğitmek yetmez mi?”

BEDENSEL DISIPLİNİN ÖNLENMESİ İÇİN SOSYAL PEDIATRİSTLER NELER YAPABİLİR?

- Çocuğa Karşı Şiddeti Önlemek için Ortaklık Ağı
- Sosyal Pediatri ve diđer pediatri derneklerinin bu konuya desteđi
- Devlet bakanlıklarının bu konuda desteğinin sağlanması
- Kongre ve sempozyumlar, medya
- ARAŞTIRMALARDA ÇOCUK KATILIMININ OLMASI

ÇOCUK KATILIMI

AİLELER ÇOCUKLARIN SAHİBİDİR → ÇOCUK KENDİ ÖZSAYGISI OLAN BİR BİREYDİR VE
BEDENSEL DİSİPLİN KONUSUNDA DİNLENMELİDİR.

RUTİN ÇOCUK MUAYENELERİNDE NELER YAPILABİLİR?

- **Aileye bedensel disiplinin getireceği olumsuz sonuçlar anlatılmalı**
- **Aileye alternatif disiplin yöntemlerinden bahsedilmeli**
- Robinson DH, Funk DC, Beth A, et al. Changing beliefs about corporal punishment: Increasing knowledge about ineffectiveness to build more consistent moral and informational beliefs. J Behav Educ. 2005;14:117–139.

AILELERİN POZİTİF DISİPLİN KONUSUNDA EĞİTİMLERİ

Cezalandırma

Ebeveynin kendisine
ve çocuğuna
Saygı göstermemesi

İletişim
Problemi birlikte çözmek

Durrant JE, Ensom R, Coalition on Physical Punishment of Children and Youth. Joint Statement on Physical Punishment of Children and Youth. Ottawa, ON, Canada: Coalition on Physical Punishment of Children and Youth; 2004.

POZITIF DISIPLIN

BİLGİLENDİRME KAMPANYALARI İLE KÜLTÜREL DEĞİŞİKLİK

'Dayak
cennetten
çıkmadır'

Güçlü bir
toplumsal
bilgilendirme

'Dayak
cennetten
çıkma değildir'

SONUÇ OLARAK

- Çocuklara yapılan bedensel disiplin sık başvurulan ve çocuğun fiziksel, psikolojik, sosyal ve mental gelişimini bozan bir çocuk ve halk sağlığı sorunudur.
- Bu konuda farkındalığı artırmak için sosyal pediatristlere önemli görevler düşmektedir.
- Aile eğitimi ile bu konuyu yasaklayan bir yasanın çıkması olumlu süreci hızlandıracaktır.